

О П Р Е Д Е Л Е Н И Е

№ 19556

гр. София, 10.10.2024 г.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 37 състав,
в закрито заседание на 10.10.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Адриан Янев

като разгледа дело номер **5188** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е образувано във връзка с определение № 5911/21.05.2024 г. по адм. д. № 4414/2024 г. по описа на АССГ, с което е разделено производството по делото по повод жалба срещу втори акт.

Подадена е жалба от Р. Б. Н. срещу Статут на Комисия по етика на Нов Български университет (НБУ), приет с решение от 21.11.2017 г. на Академичния съвет.

В жалбата се развиват доводи, че Статутът на Комисия по етика на НБУ е нормативен административен акт, който е приет на основание чл. 30, ал. 1, т. 14 ЗВУ. Счита, че съдържа общи правила за поведение, които се прилагат към неопределен кръг субекти, има нееднократно действие и се приема от компетентен, предвиден в закона орган. Поддържа, че Статутът на Комисията по етика страда от съществен порок, засягащ реда за провеждане на производството пред тази комисията, което предполагало също нищожност. Счита, че разпоредбите му не предвиждали възможност за равнопоставеност на страните при възникнал спор и не обезпечавали правото на защита, а също така били дискриминационни.

С допълнителна молба пояснява, че правният интерес за оспорване произтича от обстоятелството, че жалбоподателката заема академичната длъжност „професор“ , поради което се намира в трудово правоотношение с НБУ. Уточнява още за подаена жалба срещу нея, при което Комисията по етика приложила оспорения статут спрямо нея, с което се засягало честта и достойнството ѝ. В този смисъл жалбоподателката била адресат на формулираните в Статута общи правила за поведение.

Съдът, след като се запозна с жалбата и приложените по делото писмени доказателства намира следното от фактическа страна:

От приложена служебна бележка изх. № 059/06.06.2024 г. се установява, че жалбоподателката Р. Б. Н. е редовен преподавател в департамент „Право“ на Нов Български университет (НБУ) и е назначена на академичната длъжност „професор“, считано от 01.03.2010 г.

В чл. 3, ал. 2 от Правилника за устройството и дейността на НБУ (наричан за краткост Правилника) са посочени следните органи на управление: настоятелство, Председателски съвет на настоятелството, Академичен съвет, Ректор и Ректорски съвет. Според чл. 7 от Правилника НБУ основава своята дейност на Етичен кодекс и на ценности, изброени от т. 1 до т. 8. В чл. 15, ал. 1 от Правилника е регламентирано, че към Настоятелството действат постоянни комисии, като една от тях е Комисията по етика.

По делото е приложен Етичен кодекс на НБУ, на който в заключителната му част е посочено, че е приет от Настоятелството на НБУ на 14.05.2013 г., доп. на 27.11.2017 г., доп. на 14.03.2019 г.

Отново в заключителната част на Етичния кодекс на НБУ е регламентирано, че за спазването му и разрешаването на възникнали при прилагането му казуси се сезира Комисията по етика, назначена от Председателя на Настоятелството.

Също така в заключителната част на Етичния кодекс на НБУ е регламентирано, че устройството и функциите на Комисията по етика в НБУ са формулирани в Статут на Комисията по етика в НБУ, приет от Академичния съвет.

Приложено е Решение от заседание № 3/21.11.2017 г. на Академичния съвет на НБУ, с което е приет Статут на Комисията по етика на НБУ.

В чл. 1 и чл. 2 от Статута е регламентирано, че с него се определят устройството и функциите на Комисията по етика в НБУ, която има за цел да осигури спазването на Етичния кодекс на НБУ.

В чл. 3 от Статута се съдържат правила за състава и мандата на Комисията по етика, а в чл. 4 е посочено, че решенията на комисията се взимат на база Етичния кодекс, други актове на НБУ и убежденията на своите членове. В чл. 5 от Статута са посочени задачите на комисията.

Съгласно чл. 6 от Статута комисията действа, когато бъде сезирана и влиза в ролята на посредник в конфликти, а според чл. 7 комисията може да изработва и предлага на академичното ръководство становища и препоръки по въпроси, свързани с Етичния кодекс.

В чл. 8, чл. 9 и чл. 10 от Статута се съдържат правила за свикване и провеждане на заседания на комисията, начин на вземане на решения и протоколиране на заседанията.

В чл. 11 от Статута е посочено, че към комисията могат да се обръщат индивиди и звена, които са част от НБУ, а в чл. 12 се съдържат правила за начина на подаване на жалби до комисията.

В чл. 13 и чл. 14 от Статута се съдържат правила за взетите решения на комисията, като същите имат препоръчителен характер и не подлежат на обжалване. Според чл. 15 от Статута комисията изготвя годишен доклад за дейността си.

От правна страна:

Съгласно чл. 19, ал. 1, изр., първо от Закона за висшето образование (ЗВО) висшите училища се ползват с академична автономия. Според чл. 21, ал. 1, т. 2 ЗВО академичното самоуправление се изразява в право на висшето училище да урежда устройството и дейността си в собствени правилници в съответствие с този закон.

Правото на висшето училище да урежда устройството и дейността си в собствени правилници е една от проявите форми на академичното самоуправление. Приетият правилник от НБУ, с който се установяват правила и задължения е вътрешен акт със задължително по отношение на академичната му общност действие

В настоящия случай се оспорва Статутът на Комисията по етика, приет с решение от 21.11.2017 г. на Академичния съвет на НБУ. Комисията по етика е орган, предвиден в Правилника на НБУ и Етичния кодекс на НБУ. Според Етичния кодекс на НБУ, представляващ вътрешен акт, Статутът на Комисията по етика регламентира устройството и функциите на този орган, т. е. касае се за правила, имащи значение за функционирането на този орган, създаден в рамките на академичната общност. Всички тези правила имат насоченост само към този орган по отношение на следното: определяне на състава му, провеждане на заседания, протоколиране, кворум, поставени задачи при функционирането му, начин на вземане на решения, начин на сезиране, характер на решенията (препоръчителен) и отчет на дейността. Съвкупният анализ на тези правила води до извод, че действително същите се отнасят до устройството и функциите на този орган, т. е. има изцяло вътрешноорганизационен характер.

Статутът на Комисията по етика, представляващ набор от правила, няма външна насоченост, тъй като не създава задължения за трети лица, доколкото всичките правила се отнасят до устройството и функциите на органа. Вярно, че част от правилата определят начина на сезиране на органа (писмен вид на жалбата и нейно съдържание), които трябва да се спазват от трети лица от академичната общност, но това не води до друг извод. Крайният акт (решението) на Комисията по етика има препоръчителен характер (чл. 13 от Статута), поради което същият не може да породи правни последици за сезираните го лица. В тази връзка правилата за сезиране са насочени за издаване на финализиращ акт, който няма обвързващ характер, поради което няма как да засегнат права и законни интереси на лицата, подали жалба до Комисията по етика. Освен това в жалбата не се съдържат оплаквания за начина на сезиране, а се изразява недоволство, че в Статута не са предвидени правила, които да регламентират равнопоставеност, правото на защита, отвод на членове в органа, установяване на всички факти по конфликта и други. Тук е мястото да се посочи, че липсата на съответните правила няма как да се оспорят, доколкото предмет на обжалване може да бъде само действащи правила.

Поради вътрешнослужебния характер на процесните правила (статут на Комисията по етика), не може да се приеме доводът на жалбоподателката, че са засегнати пряко и непосредствено нейни права и законни интереси. В този смисъл жалбата е недопустима, тъй като е насочена срещу акт, който няма характеристиките на административен акт (индивидуален, общ или нормативен административен акт), поради което на основание чл. 159, т. 1 АПК жалбата следва да се остави без разглеждане, а производството да се прекрати.

Водим от гореизложеното, съдът

О П Р Е Д Е Л И :

ОСТАВЯ БЕЗ РАЗГЛЕЖДАНЕ жалбата на Р. Б. Н. срещу Статут на Комисия по етика в Нов Български университет, приет с Решение от 21.11.2017 г. на Академичния съвет на Нов Български университет.

ПРЕКРАТЯВА производството по адм. д. № 5188 по описа за 2024 г. на Административен съд София – град.

Определението подлежи на обжалване с частна жалба, пред Върховния административен съд в 7 - дневен срок от съобщаването на страните.

Съдия: